

“Populaire” monumenten sneuvelen...

De jongste jaren was het centrum van Heist een eerder verloederde buurt, vooral na het verdwijnen van de UNIC, Lips en de aanwezigheid van enkele storende horecabedrijven. Gelukkig kwam er een kentering met nieuwe gebouwen en nieuwe winkels zoals Atelier Rubens, 't Koetje, de juweliers en de bakkers...

De middenstand heeft zich herpakt en investeerders geloven weer in Heist.

Maar de sloop (of sanering) gaat verder: afbraak van Blouson, Oud België en Friture Populaire... monumenten van de Heistse samenleving.

Ook het typische vissershuisje (of werkmanswoning) in de Kerkstraat weerstaat de slopershamer niet.

Oude foto van Vostjes

Reden voor Heyst Leeft om eens op bezoek te gaan bij Gilbert De Schepper, sinds mensenheugenis dé friturist van de Kursaalstraat en Heist...

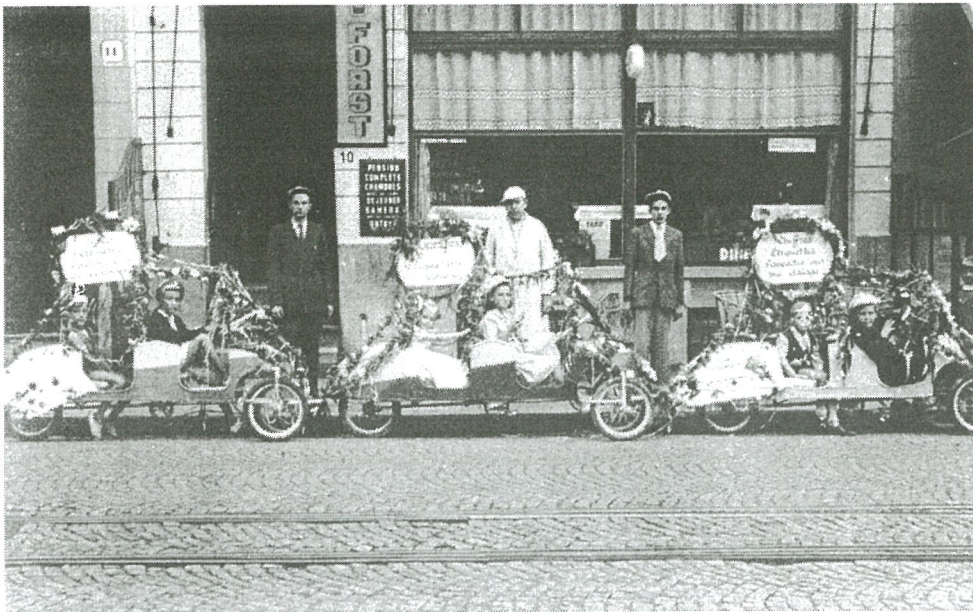
Voorgeschiedenis

De ouders van Gilbert woonden in Blankenberge, in de Weststraat. Raymond De Schepper en echtgenote Magdalena De Bock hadden er een “pension de famille”. In maart 1948, Gilbert was amper vijf jaar, vestigden ze zich in Heist langs de Leopoldlaan (nr 10), niet ver van het treinstation, het Heldenplein en de tram.

Daar hielden ze een pension met een tiental kamers en dit wel met de zeer veelzeggende naam **GEA**. Verwijzend in deze naoorlogse periode naar Minister Gutt (Gutt Eist Alles). Het seizoen duurde toen een dikke twee maanden, wat wil zeggen dat er ook buiten die periode geld in de lade moest komen. Dat kon alleen door hard te werken. Moeder maakte thuis allerhande geschenkartikelen zoals “portemonnetjes” die dan door vader verkocht werden.

Vaak zat moeder nog zeer laat 's nachts achter haar naaimachientje (niet elektrisch maar met voetaandrijving), en dikwijls werden ook de kinderen ingeschakeld.

Na enkele jaren kon er gewerkt worden met een nieuwe machine om plastic te solderen.

Pension GEA in de Leopoldlaan

Bijvoorbeeld om letters of versieringen aan te brengen. Dat gebeurde met de warmtedrukker. Ook werden er etiketjes gemaakt voor de beenhouwers. Zo ging het nu eenmaal in die tijd. Slechts door hard te werken kon men er komen. En dat heeft Gilbert dus met de paplepel meegekregen en zijn ganse leven wel geweten.

Tijdens het seizoen draaide het pension op volle toeren. En evenzeer ook het restaurantje. Elk jaar had men dezelfde gasten en dat schepte een band. Zij wisten immers de zaak te waarderen, en terecht.

Als men vis wilde eten zag men na de bestelling een van de kinderen lopen naar de viswinkel. En wilde men vlees dan rende men naar de beenhouwer. Verser merchandise kon men zich niet inbeelden.

De frituur

Eens goed ingeburgerd in Heist had vader Raymond al rap gezien dat carnaval een hoogdag was in Heist, en dat er op dat moment geld te verdienen was.

Zingen, dansen, springen en... honger krijgen.

En zo startte hij met carnaval 1952 met een primitieve frituur : drie gasvuurtjes met drie frietpotten. Bescheiden, maar alle begin is moeilijk.

Hij klopte aan bij Maria Baervoets (Marie van Ludders) en kreeg de beschikking over een stuk gang van een pand in de Kursaalstraat, naast Vostjes.

Temidden de cafés, in het hart van Heist !

Van buurman Arthur Desmedt (Tuur smid van 't Koetje) kreeg hij gas, met een leiding over de koer tot in de gang.

Het experiment was geslaagd en werd zeker "gesmaakt" door de Heistse carnavalisten.

Tot 1954 hadden de ouders ook nog hun pension langs de Leopoldlaan.

De frituur was geboren en werd een vaste waarde.

Raymond De Schepper en echtgenote Madeleine De Bock

Eerst was de opstelling het spiegelbeeld van later maar regelmatig kwamen er aanpassingen en uitbreidingen. Elke keer opnieuw een verbetering. Er kwam een gerecupereerde dis, de muren werden beslagen, de koer overdekt... Naast frieten was het ook een frituur-restaurant geworden.

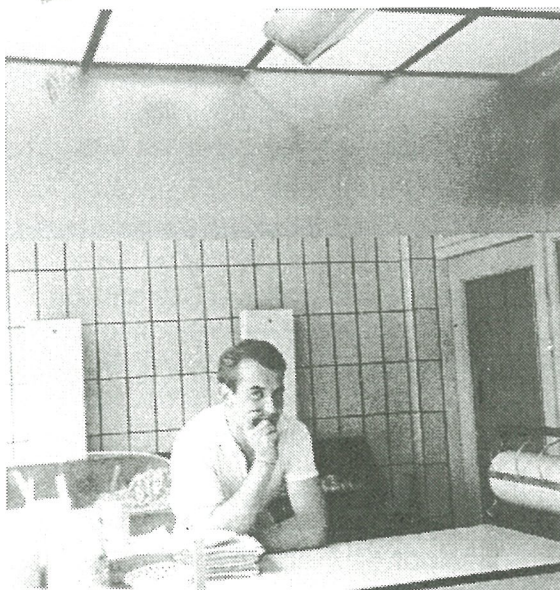
Naast de frituur hielden twee oude jonge dochters een naaiwinkeltje open. Toen die vertrokken naar het rustoord in Damme (ze werden beiden meer dan honderd jaar), kwamen er verbouwingen.

Gilbert, die na de frères naar de vakschool in Brugge trok en het diploma behaalde van timmerman-meubelmaker, was een handige Harry en deed al de karweitjes zelf.

Eind jaren vijftig beschikte de frituur al over een treffelijk zaaltje.

Gilbert dé friturist

Gilbert De Schepper was amper 12 jaar toen hij zijn eerste frietjes bakte, en dit na een jarenlange inlooperperiode als patattenjasser.

Gilbert mét haar !

Het schillen van de aardappelen gebeurde met een met de hand te bedienen aardappelschiller. Daarna kwam het prutswerk : de ogen uithalen. Gilbert was er uren zoet mee...

De frietsnijmachine wordt gekoesterd als een relikwie. Gilbert was kort voor ons bezoek bezig met het toestel op te kuisen en te herschilderen in de originele kleur.

Hoeveel frietjes er in al die jaren gesneden en gebakken werden ... ???

Friture Populaire in de Kursaalstraat

Hoewel eerder primitief begonnen draaide de frituur goed en was ze bijzonder populair in Heist. Het werd een begrip.

Marie van Ludders als hoofd van de Heistse Klakkertjes organiseerde er elk jaar een feest voor de folkloregroep en jaarlijks werden ook mosselsoupers ingericht.

En tussendoor hielp vader Raymond ook nog bij de Vlaamse Kermis van de frères

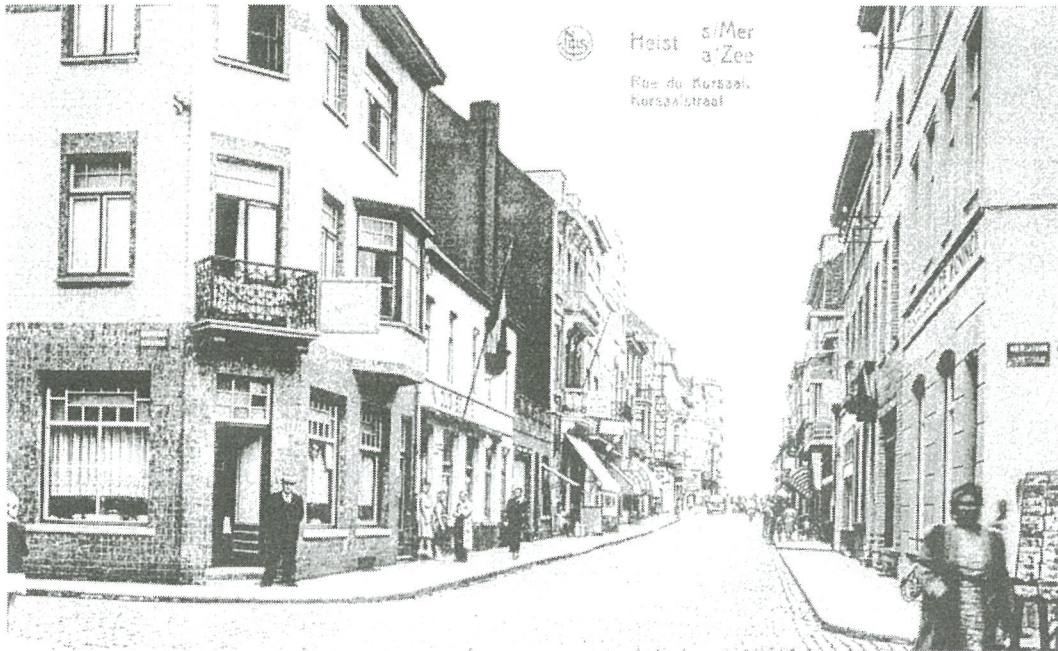

Frère Norbert, koolmarchand Gustaaf Ceyfs, helper Jules Decuyper en frère Albert

Eind 1960 gaf de eigenares opdracht om het pand af te breken en te vervangen door een nieuwbouw. De werken duurden anderhalf jaar en gedurende die periode werd de frituur ondergebracht in het huis op de hoek van de Kardinaal Mercierstraat en de Kerkstraat. Gilbert zat niet stil en hij maakte samen met Raymond Ollevier uit de Hendrik Conciencestraat nieuwe tafels.

Handig als hij was deed hij veel zelf bij de installatie en hij slaagde er zelfs in een damkap aan te brengen zonder één nagel in het plafond of de muur (alles werd nauwgezet en keurig opgespied).

Met Sinksen 1962 ging de nieuwe "Friture Populaire" open in de Kursaalstraat.

De Kursaalstraat

Gilbert, toen een jonge gast van 18 jaar, ging na het seizoen werk zoeken. Zo kwam hij terecht bij scheepsbouwer Staf Haerinck.

“Staf vroeg niet wat ik kon, en ik vroeg niet hoeveel ik zou verdienen... maar de volgende maandag ging ik (doodziek) aan de slag. Zwaar werk bij het schaven van de zware balken...

Hij ging echt op in zijn werk. Bij zoverre dat hij op zijn eigen trouwdag (1965-het jaar van overlijden van zijn vader) zo druk doende was dat hij bijna vergat om naar 't stadhuis te gaan.

Gelukkig kwam Staf Haerinck hem halen !

Met carnaval gebeurde het dat Gilbert bakte tot 6 uur 's morgens. Daarna nog zelf een uurtje pintjes drinken bij buurman Vostje en dan naar het werk (zonder slapen).

Tot 1972 hielp Gilbert moeder Madeleine.

Op 1 januari 1973 nam hij officieel de zaak over, hoewel zijn moeder hem nu bleef helpen tot haar 81 jaar.

Oudejaarsavond was nog voor moeder, Nieuwjaar voor Gilbert.

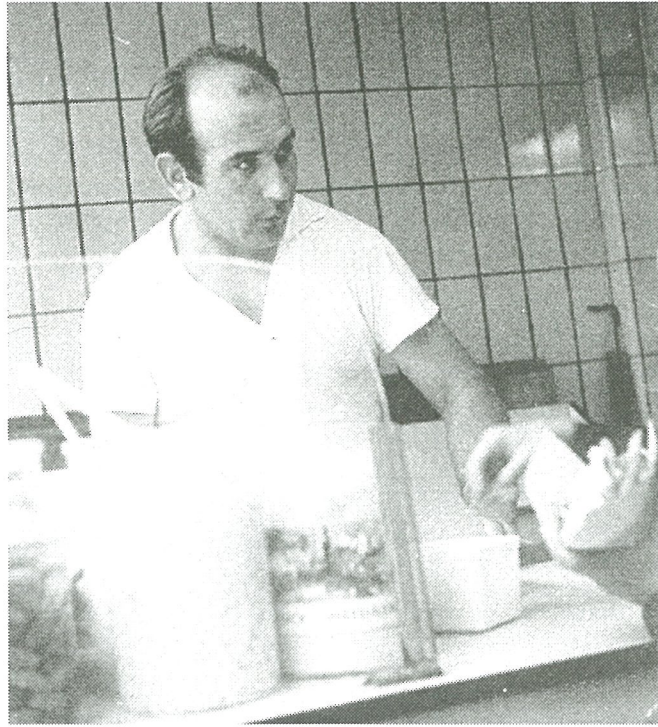
Na 11 jaar werken in Zeebrugge werd die tweede job gestopt en concentreerde Gilbert zich volledig op de frituur, bijgestaan door vrouw Lutgarde.

De zaak ging goed en met de uitbater van het frietenkraam op het Canadezenplein (het klein marktje dat nu De Bolle noemt) was er een goede verstandhouding.

De Heistenaars kwamen frieten halen om ze thuis of op straat op te eten. De toeristen aten de frietjes liever op in de zaal, al dan niet met een drankje.

Gedurende al die jaren is er zeer veel gebeurd in de zaak. Men zou er een boek kunnen over schrijven. Of een show nog beter dan Geert Hoste...

Denken we maar eens aan die jonge gasten die zich insmeerden met mayonaise. Of die zwaar beschonken klant die in de zaal zijn frietjes met stoverij op at, maar plots van zijn stoel zakte en met zijn gezicht in de stoverij terecht kwam... hangende op zijn kin bleef hij rustig verder eten...

Gilbert ten dienste van de klant

Of die klant die in het mannentoilet aan de spoeling prutste en iets te veel afdraaide... hij kwam "mesnat" de zaak binnen en moest vertrekken met zijn doorweekt pak naar de tram !

Weet ge dat er heel wat jongeren een beetje bang waren van Gilbert, maar toch steeds terug kwamen omdat zijn frieten zo lekker waren.

Gilbert dwong met zijn stuurs opzicht gezag af. Hij wilde orde in de zaak en dat lukte wonderwel.

Nooit was er vandalisme of waren er baldadigheden.

Vroeger kwamen de schoolkinderen gedurende de dag (middag). Het kwam zelfs zover dat er toezicht kwam van de school. "Maar dat heeft niet lang geduurd" zegt Gilbert... met dreigende blik.

's Avonds en 's nachts komt er een ander publiek. Jonge gasten die soms wat door de neus waren, of volwassenen die amper hun bestelling konden uitspreken.

Feest van de Klakkertjes met Lea Baillyu en Maria Storm en Robert De Wispelaere

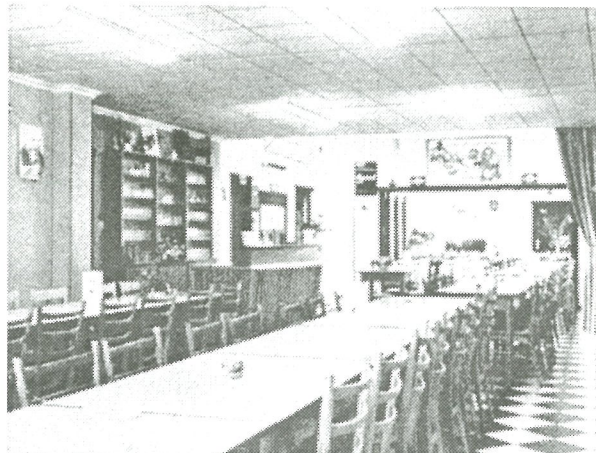
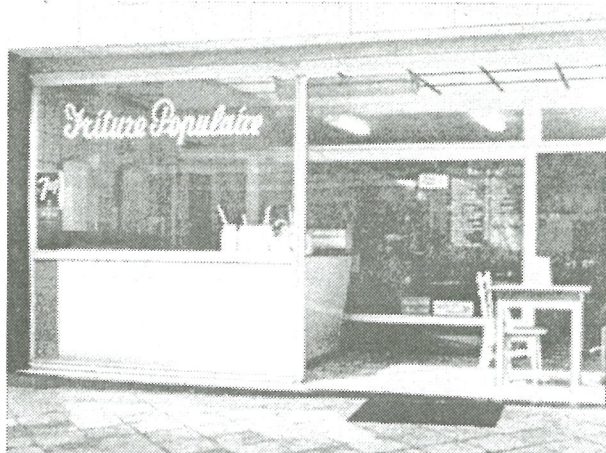
Gilbert kende zijn klanten en zij kenden hem ook.

Voor sommigen bleef hij speciaal laat open of stak hij het vuur terug aan voor een laatste goede klant.

Ooit had hij op karnavalmaandag het rolluik al gezakt toen er nog een goede klant iets na middernacht zijn kop eronder stak om te zien of er nog iets te nuttigen viel.

Hij stak het vuur terug aan en bakte nog een zakje. Maar ondertussen waren er nog een paar onder het rolluik gekropen, en uiteindelijk heeft Gilbert nog vier uren frietjes gebakken.

Klant is koning!

De laatste dag

23 december 2005 werd een memorabele dag...en nacht.

Een gewone dag met de gewone werkzaamheden, maar méér volk.

Zovele klanten, jong en oud, betuigden hun sympathie voor Gilbert en Lutgarde door een laatste bestelling te plaatsen en die heerlijke en ongeëvenaarde smaak te vereeuwigen.

Tot na middernacht stonden ze aan te schuiven. Sommigen méér dan één uur.

Onder hen ook twee bestuursleden van Heyst Leeft : Jan Claeys en Chris Bonny...

hoewel deze laatsten eigenlijk de boel zaten af te schieten van bij Vostjes.

Op het gepaste moment kwamen zij in de rij aanschuiven, maar helaas zij hadden – net als zoveel andere klanten - pech... de laatste frietjes waren weg !

De klant van sluitingsdienst was Hans Deduytsche (Baxter). Myriam van de DERBY kreeg de laatste portie.

Gilbert heeft zowat vijf generaties bediend en dat tovert een glimlach op zijn gezicht.

En zo leren wij de andere Gilbert kennen, die moppen tapt en maar blijft vertellen.

Wat Gilbert bijzonder tof vond bij de sluiting was die geste van collega Kurt van De Sterre, die hem kwam bevoorraden op het laatste moment nog.

“Chapeau”, zegt Gilbert, en bedankt !

Met al dat babbelen is de haard uitgegaan en is ons zoveelste MAESke ook leeg.

Ondanks aandringen zetten we het ledigen van de bak bier niet verder, want morgen is het werkedag.

Gilbert kan genieten van een welverdiende rust, genietend van de kleinkinderen en de vele schone herinneringen koesterend.

“Maar de dag dat ze de boel afbreken zal het nog een steek in mijn hart zijn... en zal ik misschien mijn “kloptje” krijgen”.

Gilbert zoals we hem allemaal kennen

Misschien een goed moment om naar Oostenrijk te gaan op skivakantie, en wie weet roept er dan wel weer een klant :
"Moet je geen frietjes bakken ?"

De Leopoldlaan met vooraan de sporen van de trein en dichterbij de huizen de sporen van de tram

André Desmidt / Chris Bonny